

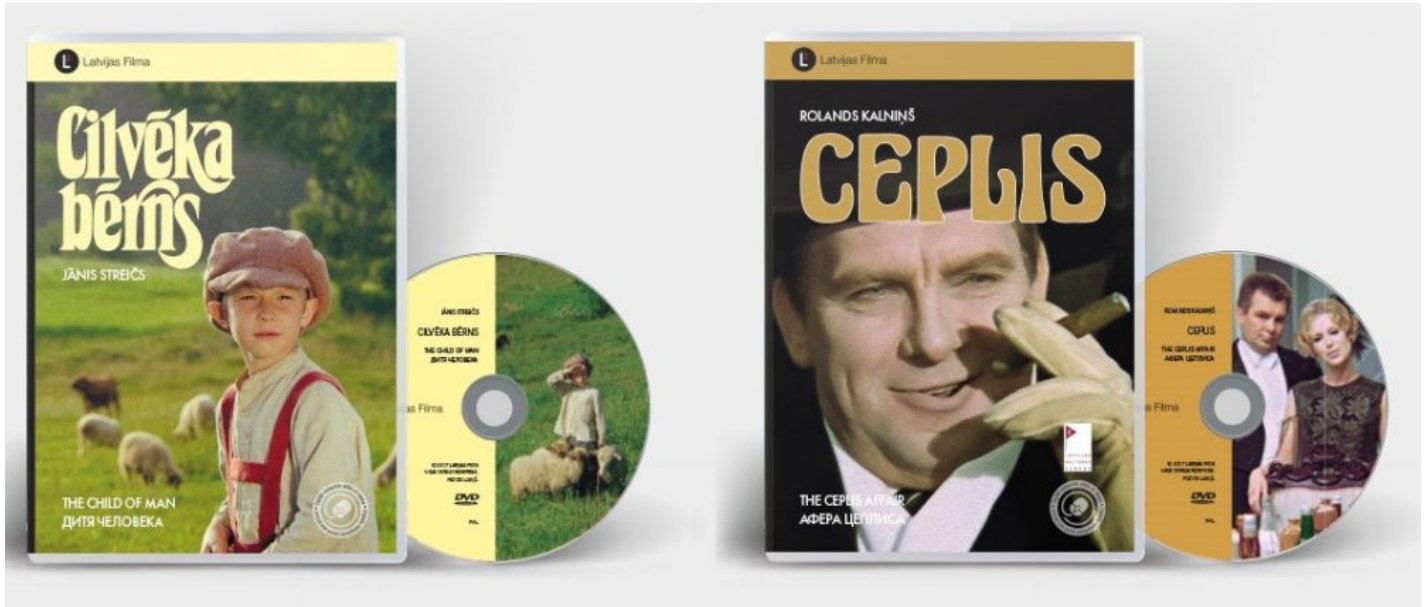

Nacionālais kino
centrs

“Ceplis” un “Cilvēka bērns” iznāk DVD sērijā “Latvijas Filma”

Publicēts: 21.12.2017.

Sērijā „Latvijas Filma” jaunā kvalitātē, ar digitāli restaurētu attēlu un skaņu, iznāk Latvijas kultūras kanonā iekļautā Rolanda Kalniņa filma „Ceplis” (1972) un Jāņa Streiča „Cilvēka bērns” (1991).

Izcilais Latvijas kino klasiķis, režisors Rolands Kalniņš šī gada maijā svinēja 95 gadu jubileju un tam par godu 15. maijā notika atjaunotās filmas *Ceplis* (1972) pirmizrāde. Kā Latvijas kultūras kanona materiālos rakstījusi kino kritiķe Dita Rietuma, *Ceplis* ir viena no izcilākajām latviešu filmām – niansēts, traģikomisks skatījums uz Latvijas brīvvalsts buržuāzijas diskrēto šarmu; šis kinodarbs droši uzskatāms par vienu no Latvijas kino vēstures pamatakmekņiem. *Ceplis* rada romantizētu, idillisku Latvijas brīvvalsts tēlu, bet vienlaikus piedāvā arī visai ironisku skatījumu uz tā laika uzņēmēju aktivitātēm. Filma ir spilgta raksturu un latviešu mentalitātes studija, stilistiski smalka satīra par mūžīgiem netikumiem un arhetipiskām vājībām – izteiksmīgo tēlu galerija ar lieliskiem aktierdarbiem nav zaudējusi aktualitāti arī šodien.

20. gadsimta divdesmitajos gados uzņēmīgais Edgars Ceplis nodibina akciju sabiedrību, lai no Latvijas māla ražotu ķieģeļus eksportam. Viņa projektā iesaistās daudzi, cerot uz solīto milzu peļņu, taču ar laiku izrādās, ka uzņēmums lemts neveiksmei, jo konkrētais māls ķieģeļiem nav piemērots. Šis fakts gan netraucē ne Cepla kunga sabiedriskajam statusam, ne viņa spējai izkļūt no dramatiskās situācijas kā uzvarētājam, liekot zaudēt citiem – investoriem un daudz sīkākiem gariņiem, tai skaitā arī viņa mīļākajai, mašīnrakstītājai Austrai Zilei.

Lomās: Eduards Pāvuls, Gunārs Cilinskis, Helga Dančberga, Regīna Razuma, Aivars Siliņš, Velta Straume un citi.

DVD izdevuma papildu materiālos atrodams ieskats filmas restaurācijas procesā, kurā piedalījies arī režisors Rolands Kalniņš. Filma skatāma ar titriem krievu un angļu valodās, pieejami arī latviešu valodas titri vārdzirdīgajiem.

Savukārt Jāņa Streiča leģendārais *Cilvēka bērns* (1991) ir dzidra un gaiša filma par maza Latgales zēna bērnību lauku sētā 20. gadsimta 30. gados. Bonifācijam Paulānam, ģimenē sauktam par Boņuku, ir savi puiku prieki un raizes, daudz tēvamāsu, kas mazajam vīrietim reizēm krīt uz nerviem, labākais draugs ganu suns Žiks un īsta mīlestība uz skaisto kaimiņu meitu Bigi. Kad Bigi sāk gatavoties kāzām, mazā Boņuka sirds gandrīz lūst...

Kā intervijās daudzkārt uzsvēris režisors – šī ir viena no nozīmīgākajām filmām viņa mūžā. Mīlestības pilnais veltījums dzimtajai Latgalei, kas tapis pēc Jāņa Klīdzēja romāna, tika uzņemts 1991. gadā, Latvijas neatkarības atgūšanas laikā un kļuva ne vien par pirmo filmu latgaliešu valodā, bet arī par pirmo Latvijas filmu pēc neatkarības atjaunošanas un pirmo Latvijas pieteikumu ASV Kinoakadēmijas balvai *Oskars* kategorijā *Labākā ārzemju filma*.

Lomās: Andris Rudzinskis, Jānis Paukštello, Boļeslavs Ružs, Akvelīna Līvmane, Agnese Latkovska, Signe Dundure, Uva Segliņa, Indra Roga, Romualds Ancāns un citi.

Izdevuma papildu materiālos atrodama intervija ar režisoru no Rīgas Kino muzeja 2006. gada izstādes *Jāņa Streiča mistērijas* videomateriāliem, kā arī fragmenti no 2016. gada meistarklasēm, kur režisors stāsta par filmas tapšanas aizkulisēm. Filma uzņemta latgaliešu valodā, izdevums papildināts ar titriem latviešu, latgaliešu, krievu, angļu un franču valodās.

Sērijā *Latvijas filma* tiek izdotas filmas, kas kļuvušas par notikumu Latvijas kultūras dzīvē – tādas, kas ieņem būtisku vietu Latvijas kultūras kontekstā, izceļas ar māksliniecisko kvalitāti vai baudījušas īpašu skatītāju mīlestību. Šobrīd DVD sērijā *Latvijas Filma* iznākuši jau 17 DVD; starp izdevumiem atrodamas gan Latvijas kino zelta fonda filmas (*Zvejnieka dēls* (1939), *Limuzīns Jāņu nakts krāsā* (1981), *Ezera sonāte* (1976), *Pie bagātās kundzes* (1969), *Mans draugs – nenopietns cilvēks* (1975) u.c.), gan arī filmas, kas plaši izskanējušas pēdējos gados – starptautiski novērtētās Jāņa Norda *Mammu, es tevi mīlu* (2013), Aika Karapetjana *Cilvēki tur* (2012) un pēdējo gadu *Oskaru* kandidātes no Latvijas – Signes Baumanes *Akmeņi manās kabatās* (2014) un Jura Kursieša *Modris* (2014), kā arī Renāra Vimbis *Es esmu šeit* (2016), kas Berlīnes filmu festivālā saņēma Kristāla lāci.

Jaunos DVD varēs iegādāties grāmatnīcās un mūzikas ierakstu veikalos, kā arī interneta veikalā www.bestbaltic.lv.

Visiem *Latvijas Filmas* izdevumiem ir subtitri krievu un angļu valodās, atsevišķiem izdevumiem arī vācu, franču, itāļu, spāņu un citās valodās.

Izdevumi tapuši ar Valsts kultūrkapitāla fonda un LKA Rīgas Kino muzeja atbalstu. Filmu skaņas un attēla digitālā restaurācija notika *Studijā Lokomotive* ar Nacionālā Kino centra, Valsts Kultūrkapitāla fonda un Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva atbalstu.

Ieskats filmas *Ceplis* restaurācijas procesā – [ŠEIT](#).

Sērijas „Latvijas Filma” *youtube* kanāls – [ŠEIT](#).

Papildu informācija:

Liene Ančupāne

Tālr. [26443883](tel:26443883)

<https://www.nkc.gov.lv/lv/jaunums/ceplis-un-cilveka-berns-iznak-dvd-serija-latvijas-filma>